

Beste studenten,
Collega's,

Een minuut stilte is een symbolisch gebaar,
maar het is tegelijk ook een belangrijk gebaar.
Hoe meer mensen samen een moment van stilte in acht nemen,
des te meer kunnen we dat belang onderstrepen.
Bedankt om hier in groten getale aanwezig te zijn.

Stilte zegt soms meer dan woorden
en woorden schieten tekort om onze afschuw uit te spreken over wat in
Parijs is gebeurd.
Weerzinwekkende, laffe terreuraanslagen om zoveel mogelijk onschuldige
slachtoffers te maken.
Voor vele honderden, misschien wel duizenden mensen, zal het leven
nooit meer hetzelfde zijn,
zal de gedachte aan 13 november 2015 voor altijd ondraaglijk blijven.
Er zijn immers niet alleen de slachtoffers zelf, maar ook hun familieleden
en alle mensen die hen dierbaar waren.

En uiteraard moeten we vandaag ook stil staan bij alle andere onschuldige
slachtoffers van terreur.

Ik denk aan de moorddadige aanslag – ook vorige week - in Beiroet met
meer dan 40 doden en met veel minder aandacht,
ik denk aan de dagelijkse hel in Syrië en in grote delen van het Midden-
Oosten
en ik denk ook aan zoveel andere plaatsen in de wereld die ten prooi
vallen aan angst, terreur en bloedvergieten.

Maar met de aanslagen in Parijs en elders hebben de terroristen niet
alleen mensen willen treffen.

De vrije en open samenleving die de Franse is,

en die ook de onze is,
die samenleving hebben de terroristen in het hart willen raken.

En tegen religieuze en ideologische fanatici,
tegen onverdraagzame en totalitaire denkwijzen,
tegen gehersenspoelde extremisten die het doden van honderden
onschuldige slachtoffers gerechtvaardigd vinden,
daar tegenover stellen wij meer dan ooit:
wij zullen vastberaden, eensgezind en met redelijke argumenten
onderbouwd verdediging blijven opnemen van onze waarden,
van de waarden die de pijlers vormen van onze vrije, open en
humanistische samenleving, nu en in de toekomst.

Een opdracht die nu wel heel concreet wordt,
nu het geweld en de terreur geen ver van mijn bed-show meer zijn,
maar hier in onze eigen stad wortel hebben geschoten. Voor mij was het
trouwens met enkele collega's zeer dicht bij mijn/bij ons bed.

Beste studenten en collega's,
Onze universiteit herdenkt vrijdag – samen met de ULB – haar stichting in
1834, als een universiteit van de rede, van het vrije denken en van het
vrij onderzoek. U kent de leuze van de VUB die we van Henri Poincaré
ontleend hebben.

Het denken mag zich aan niets onderwerpen, behalve aan de feiten zelf.

Maar vandaag, collega's, studenten,
vandaag mag het denken zich vooral niet onderwerpen aan angst.
En ook ons handelen mag zich vandaag niet onderwerpen aan angst.
En onze solidariteit en humanistische levensbeschouwing mogen zich niet
laten inperken door angst.

De maatregelen die we genomen hebben om als universiteit vluchtelingen te helpen, die maatregelen en acties blijven onverminderd behouden.

Ze zijn onder meer gericht op studenten die hun studie hebben moeten afbreken en die verder moeten kunnen studeren.

Wij zullen ze blijven helpen, want we mogen niet vergeten dat de vluchtelingen die vandaag Europa overspoelen, ook slachtoffers zijn van dezelfde extremisten, van dezelfde achterlijke maar daarom niet minder gevaarlijke totalitaire denkbeelden.

En een ding weet ik zeker: het licht schijnt ook in de duisternis; de duisternis zal nooit overwinnen.